

Ekonomka Šichtařová: Totální úrokový šok

- CZ24 News | 5. listopadu 2021

ČESKO: ÚHEL POHLEDU: Čtvrtek minimálně v České republice a na její ekonomické scéně intenzivně očekávaný. Zasedala totiž bankovní rada České národní banky (ČNB) a rozhodovala opět o nastavení signálních úrokových sazeb.

Když o nastavení úrokových sazeb coby o hlavním nástroji monetární politiky rozhodovala bankovní rada naposledy, užasli nad výsledkem jednání nejen všichni pozorovatelé, ale dost možná i sama bankovní rada, protože mám jisté podezření, že i ona sama byla poněkud překvapená, že nakonec odhlasovala, co odhlasovala. Tehdy totiž došlo ke zvýšení úrokových sazeb hned o tři čtvrtiny procentního bodu. To byl ovšem krok na měřítku posledních let zcela bezprecedentní.

Na druhou stranu bezprecedentní je i aktuální nejen česká inflace. Spotřebitelská inflace pohrávající si s hodnotami kolem pěti procent byla ještě donedávna vnímána jako něco patřící spíš do rozvojového světa. Trochu neprávem – pětiprocentní inflace je svým způsobem „zdravější“ a uchopitelnější stav než deflace v situaci, kdy centrální banky chrlí do oběhu nové peníze jako zběsilé, což se dělo v uplynulé dekádě. Nicméně příjemný stav to není rozhodně, o tom žádná.

A protože inflace roste vesele dál a objevují se nové a nové zdroje inflace a další a další důvody, proč by spotřebitelské ceny měly být ještě vyšší, bylo by namísto nasadit nejvyšší kalibr zbraně proti inflaci: Tedy zvýšit úrokové sazby skutečně razantně. A právě proto byl dnešek tak očekáván. Otázka totiž zněla: Zvýší ČNB úrokové sazby „jen“ o už tak vysokou polovinu procentního bodu, nebo znovu o tři čtvrtiny?

Hodně razantní zvýšení úrokových sazeb by totiž bylo za jinak normálních okolností relativně silnou zbraní proti inflaci, ale taky by – jako každá jiná příliš razantní léčba – mělo dost značné negativní efekty. Asi takhle: Kortikoidy nebo chemoterapii nenasazují lékaři na potkání z dobrého důvodu; pozitiva z tak razantní léčby totiž musí nejprve převážit negativa plynoucí z vedlejších efektů.

Mezi ony negativní efekty hodně vysokých úrokových sazeb patří velmi silný tlak na zpevňování koruny anebo výrazné zdražení úvěrů, které se najednou mohou pro mnoho dlužníků stát neúnosně drahé a mohou jim přivodit i bankrot. A k tomu všemu musíme ještě zdůraznit, že výsledek této léčby rozhodně není zaručen. Inflace je totiž globálním jevem. A to, že v Česku zdraží úvěry a začnou bankrotovat dlužníci, nikterak neovlivní fakt, že například z důvodu evropského Green Dealu je málo plynu, málo energií, a jejich cena tedy roste...

Vědomi si těchto protichůdných faktů a toho, že nic není černobílé, ekonomové se rozdělili na dvě poloviny: jedni předpokládali zvýšení úrokových sazeb „jen“ o půl, druhá polovina opět o rebelské tři čtvrtiny procentního bodu.

No a máme tu již výsledek. ČNB zvýšila úrokové sazby. Nezvýšila je o půl procentního bodu. Nezvýšila je o tři čtvrtiny. Nezvýšila je ovšem ani o jeden celý procentní bod. Česká národní banka zvýšila signální úrokové sazby o 1 celé a čtvrt procentního bodu na 2,75 %. Jestli minule šlo o šok, tentokrát všem do písmene spadla čelist. Koruna okamžitě skokově sílí na 25,38 CZK/EUR a půjde dál.

Řekněme to takhle: Teď konečně úrokové sazby začínají být víceméně „normální“. Až potud to je celkem pěkné. Horší ovšem je, že to zaprvé leckterá domácnost neustojí, a zadruhé to stejně moc nepomůže. Světové centrální banky totiž diletantsky přitápěly pod inflačním kotlem dobrých 13 let. Jedno zvýšení úrokových sazeb v jedné malé středoevropské ekonomice globální inflaci vážně

neporazí.

Zdroj: echo24